



ଆଚାକ୍ଷିଆ :- ରୋଗୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ।

ଏହା କ'ଣ ?

ଆଚାକ୍ଷିଆ ଶବ୍ଦ ଗ୍ରୀକ ଭାଷାରୁ ଆସିଛି । ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ବିନା ଆଦେଶରେ।' ଆଚାକ୍ଷିଆ ଅସଙ୍ଗତ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଗତିବିଧି ଏବଂ ସନ୍ତୁଳନ ସହିତ ଅସୁବିଧାକୁ ବୁଝାଏ । ଗତିର ସମନ୍ୱୟ ଏକତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାୟତନ୍ତ୍ର ଏକାଧିକ ଅଂଶ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଏବଂ ଯଦି ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ର ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଆଚାକ୍ଷିଆ ହୋଇପାରେ । ମସ୍ତିଷ୍କ, ସ୍ୱସ୍ତ୍ୱମ୍ନାକାଣ୍ଡ କିମ୍ବା ସ୍ୱାୟତ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ଆଚାକ୍ଷିଆ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ତୁମର ଡାକ୍ତର ତୁମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ । ଆଚାକ୍ଷିଆ ପାଇଁ ଦାୟୀ ମସ୍ତିଷ୍କର ସବୁଠାରୁ ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ସେରେବେଲମ୍ ।

ଆଚାକ୍ଷିଆର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

- ଠିଆ ହେବା ସମୟରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ।
- ଚାଲିବାରେ ଅସୁବିଧା । ଯଥା -
 - ଚାଲିବା ବେଳେ ପାଦ ବିସ୍ତୃତ ବା ବିସ୍ତାରିତ ଭାବରେ ପଡ଼ିବା ।
 - ଏପଟ ସେପଟ ଝୁଲି ଝୁଲି ଚାଲିବା ।
 - ଏକ ସିଧା ଲାଇନରେ ଚାଲିବାରେ ଅକ୍ଷମତା ଦେଖାଯିବା ।
 - ଅସ୍ଥିରତା ବା ଟକମଳ ହେତୁ ଖସିପଡ଼ିବା ।
- ହାତର ଅକ୍ଷମତା ଓ ଅସଂଗତ ଗତି
- କମ୍ପନ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଲକ୍ଷଣରେ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟରେ ଅଧିକ ବଢ଼ିଯାଏ । ଏହା ବାହୁ, ଗୋଡ଼, ମୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା ସମଗ୍ର ଶରୀର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ।
- କଥା କହିବାରେ ସମସ୍ୟା, ମୁଖତଃ କଥା ଖନା ମାରିଯିବା ।
- ଆଖିର ଚାଳନା ସହିତ ସମସ୍ୟା ଯାହାଦ୍ୱାରା ବସ୍ତୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅଥବା ଦୁଇ ଦୁଇଟା ଦେଖାଯିବା ।
- ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇବା ।

ଏହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

ଆଚାକ୍ଷିଆ ଏକ ସ୍ୱାୟତନ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନ ବା ସଙ୍କେତ ଏହା ଏକ ରୋଗ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ଅନେକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କାରଣ ଅଛି ଯଥା -

- ରୂମର, ଷ୍ଟ୍ରୋକ୍ (ପକ୍ଷପାତ), ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଘାତ, ସଂକ୍ରମଣ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ମସ୍ତିଷ୍କର କ୍ଷତି କାରଣରୁ ।
- ଭିଟାମିନ ଅଭାବ : ଯେପରିକି ଭିଟାମିନ B₁, B₁₂ କିମ୍ବା E ଅଭାବ ।
- କେତେକ ଔଷଧ କିମ୍ବା ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଯେପରିକି ଫେନିଟୋଇନ, କାର୍ବିମାଜେପାଲନ, ବାର୍ବିଟ୍ରେଟ୍ସ୍, ଉପଶମକାରୀ ଔଷଧ (Sedative drugs), ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍, ଲିଥିୟମ୍, ଆମିଓଡାଲୋନର୍ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମଦ୍ୟପାନ କାରଣରୁ ।
- ପ୍ରାକୃତିକ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ (ଅଟୋଇମ୍ୟୁନ) ସମସ୍ୟା ଯେପରିକି ମଲ୍ଟିପଲ ସ୍କ୍ଲେରୋସିସ୍ (Multiple sclerosis), ରୂମର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ମସ୍ତିଷ୍କ ରକ୍ତ ନଳୀ ପ୍ରକଳନ (Inflammation) କିମ୍ବା ସିଲିଆକ୍ ରୋଗ ।
- ମେଟାବୋଲିକ ରୋଗ ଯେପରିକି ଆଇରଏଡ଼ ଗ୍ରନ୍ଥି ଅକ୍ଷମତା କିମ୍ବା ରକ୍ତରେ ଶର୍କରା ସ୍ତର କମ୍ ।
- ନ୍ୟୁରୋଡିଜେନେରେଟିଭ ରୋଗ ଯେଉଁଠାରେ ମସ୍ତିଷ୍କ ସ୍ୱାୟତ୍ତ କୋଷ ହରାଇଥାଏ, ଯେପରିକି ମଲ୍ଟିପଲ ସିଷ୍ଟମ୍ ଅଟ୍ରୋଫି (MSA), ସିନୋସେରେବେଲାର ଆଚାକ୍ଷିଆ (SCA) ଇତ୍ୟାଦି ।
- ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ (ଆନୁବଂଶିକ କିମ୍ବା ଜେନେଟିକ୍) କାରଣରୁ ।

ଏହାକୁ କିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ?

ଆଚାକ୍ଷିଆର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଡାକ୍ତର ରୋଗୀର ନିଦାନ ବା ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଇତିହାସ ବିଷୟରେ ପଚାରିବା ସହିତ ଏକ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ପରିବାରିକ ଇତିହାସ ବିଷୟରେ ପଚାରି ଥାଆନ୍ତି । ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ ଏବଂ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତେବେ ରୋଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ :

- ଇମେଜିଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟୟନ : ମସ୍ତିଷ୍କର କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜଡ୍ ଟମୋଗ୍ରାଫି (CT) କିମ୍ବା ମ୍ୟାଗ୍ନେଟିକ୍ ରିଜୋନାନ୍ସ ଇମେଜିଙ୍ଗ (MRI) ଏବଂ / କିମ୍ବା ମେଗ୍ନେଟିକ୍ MRI ।
- ରକ୍ତ, ପରିସ୍ରା ଏବଂ ମେଗ୍ନେଟିକ୍ ଚରଳର (CSF) ନମୁନା ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ।
- ରକ୍ତଚାପ ଏବଂ ମୂତ୍ର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ।
- ହୃଦରୋଗ ପରୀକ୍ଷା ।
- ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଚାଳନାର ଅଧ୍ୟୟନ (NCS) ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋମାୟୋଗ୍ରାଫି (ENG / EMG) ।
- ବୋଧଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କିତ କିମ୍ବା ସ୍ୱାୟତ୍ତବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ।
- ଚକ୍ଷୁ ପରୀକ୍ଷା ।
- ଜେନେଟିକ୍ / ବଂଶଗତ ଆଚାକ୍ଷିଆ ପାଇଁ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ।

ଏଥିପାଇଁ ଚିକିତ୍ସା ଅଛି କି ?

ଆଚାକ୍ଷିଆର ଚିକିତ୍ସା ଏହାର କାରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଯଦି ଆଚାକ୍ଷିଆ ଔଷଧ କିମ୍ବା ବିଷାକ୍ତ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି ଏଜେଣ୍ଟର ଏକ୍ସପୋଜର ବା ସ୍ରୋତକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆଚାକ୍ଷିଆରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରେ । କେତେକ ଭିଟାମିନ୍ ଅଭାବ, ରୂମର, ଅଟୋଇମ୍ୟୁନ ସମସ୍ୟା କିମ୍ବା ମେଟାବୋଲିକ ରୋଗ ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । କେତେକ ଜେନେଟିକ୍ ଆଚାକ୍ଷିଆରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭିଟାମିନ୍ କିମ୍ବା ଔଷଧ ଚିକିତ୍ସା ହୋଇପାରେ ।

ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚିକିତ୍ସା ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଶାରୀରିକ, ବୃତ୍ତିଗତ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିକିତ୍ସା ଆଚାକ୍ଷିଆ ରୋଗୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଜୀବନ ପ୍ରଣାଳୀର ଉନ୍ନତି ଆଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।